

بیماری سارس

مصطفی قانعی^{**} M.D.، علی کرمی^{*} Ph.D.، سید رضا حسینی دوست^{*} Ph.D.، حسن ابولقاسمی^{*} M.D.
و سید محمدجواد حسینی^{*} M.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات بیولوژیک - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - دانشکده پزشکی - تهران - ایران

خلاصه

بیماری سارس یا سندرم تنفسی حاد با بروز ناگهانی یک نوع ذات‌الریه آتی‌پیک با عامل ویروسی از خانواده کرونا ویروس‌ها می‌باشد که از یکی از ایالات جنوبی چین آغاز شده و با شیوع در منطقه شرق آسیا به بیش از ۳۰ کشور جهان منتقل شده است. در چند ماهه گذشته سبب ابتلاء ۵۰۰۰ نفر و بیش از ۳۰۰ مرگ گردیده است. ویروس از طریق تماس نزدیک با افراد الوده و همچنین مدفوع فرد آلوده منتقل می‌شود. دوره کمون بیماری بین ۷ - ۲ روز و گاه تا ۱۰ روز می‌باشد. بیماری با علائم شبه سرماخوردگی، تب ۳۸ درجه، درد عضلات و سرفه خشک آغاز شده و توسعه می‌یابد. عکس ریه در تعدادی از بیماران علائم پنومونی یک‌طرفه و یا دوطرفه را نشان می‌دهد. علائم آزمایشگاهی می‌تواند شامل لنفوپنی، کاهش اکسیژن خون و افزایش CPK و LDH باشد. با شناسایی ژنوم ویروس عامل بیماری که نوع جدید از خانواده کرونا ویروس‌ها است. روش‌های نوین ملکولی تشخیص ویروس در نمونه‌های کلینیکی با استفاده از RT-PCR در عرض چند ساعت امکان‌پذیر شده است. به نظر می‌رسد منشأ این ویروس حیوانات اهلی به‌خصوص پرندگان باشند. با توجه به سیر متفاوت بیماری در ۱۰٪ افراد که دچار مشکلات تنفسی می‌باشند، استفاده از دستگاه تنفس مصنوعی لازم است. درمان با استفاده از استروئید و آنتی‌بیوتیک‌های وسیع‌الطیف و داروهای ضدویروسی مانند ریباویرین در موارد حاد توصیه می‌شود. جهت پیشگیری از ابتلاء و شیوع بیماری عدم مسافرت به مناطق پرخطر توصیه شده است. در صورت تماس با فرد آلوده کنترل مرتب دمای بدن به مدت ۱۰ روز و در صورت بروز تب ۳۸ درجه و وجود علائم مراجعه سریع به مراکز بهداشتی توصیه می‌گردد. با توجه به آمار بالای آلودگی کادر بهداشت و درمان که در تماس با بیماران بوده‌اند، آگاهی و توجه جدی پزشکان و کادر بهداشتی درمانی به نکات مراقبتی و پیشگیری ضرورت دارد.

واژه‌های کلیدی: سارس، کوروناویروس، عفونت حاد تنفسی.

مقدمه

سنگاپور و تایلند گردیده است. با توجه به گسترش روزانه بیماری به مناطق خاورمیانه شامل کویت، عربستان سعودی و بحرین، نگرانی وقوع همه‌گیری در منطقه نیز مطرح گردیده است. خوشبختانه با اطلاع‌رسانی مناسب و تلاش جهانی امید می‌رود از شیوع بیشتر آن پیشگیری گردد.

شیوع بیماری تنفسی حاد با بروز ناگهانی موسوم به سارس که از نوامبر سال ۲۰۰۲ شروع گردید در چند ماه گذشته با گسترش به بیش از ۳۰ کشور در ۴ قاره جهان سبب ابتلاء ۵۰۰۰ نفر و مرگ بیش از ۳۰۰ نفر در کشورهای چین، هنگ‌کنگ، کانادا، ویتنام،